

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-494/19-S

Název	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Sídlo	Zámek 1, 258 01 Vlašim
E-mail	info@sosasou-vlasim.cz
IČ	14 798 425
Identifikátor	600 006 760
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Vladislav Novotný
Zřizovatel	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Zámek 1, Havlíčkova 522, Čsl. Armády 1714, 258 01 Vlašim; č. p. 39, 258 01 Tehov
Termín inspekční činnosti	11. – 13., 15. března 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou a domovem mládeže podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, se zaměřením na neúspěšnost žáků ve společné části maturitní zkoušky (dále „MZ“) – hodnocené období od školního roku 2015/2016 k termínu inspekční činnosti.

Charakteristika

Príspevková organizace (dále „škola“) vykonáva činnosť strednej školy (dále „SŠ“), domova mládeže (dále „DM“), školní jídelny a školní jídelny-výdejny v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení.

K 30. září 2018 se v SŠ vzdělávalo 215 žáků, z toho 42 žáků v oborech středního vzdělání s maturitní zkouškou (dále „maturitní obory“) Podnikání (nástavbové studium) a Hotelnictví (pouze 10 žáků prvního ročníku) a 173 žáků v oborech středního vzdělání s výučním listem (dále „nematuritní obory“) Cukrář, Kuchař – číšník, Opravář zemědělských strojů, Potravinářská výroba a Opravářské práce. Přestože žáci některých nematuritních oborů jsou ke vzdělávání motivováni stipendii zřizovatele, celkový počet žáků v SŠ dlouhodobě klesá (od roku 2014 o třetinu). Déle než tři roky škola nemá žáky v nematuritních oborech Mechanik opravář motorových vozidel, Krejčí, Šití oděvů, Zedník a Zednické práce.

K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 73 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), z toho šest podle individuálních vzdělávacích plánů. Většina žáků se SVP se vzdělává v oborech Potravinářská výroba a Opravářské práce ve čtyřech speciálních třídách zřízených pro vzdělávání žáků se SVP. Podpůrná opatření podle plánů pedagogické podpory jsou poskytována sedmi žákům.

V sídle školy ve Vlašimi jsou vyučovány obory Cukrář, Kuchař – číšník a maturitní obory. Ostatní obory jsou vyučovány v nedalekém pracovišti Tehov. Pro praktickou výuku škola využívá také další místa ve Vlašimi – objekt cukrárny s prodejnou (Havlíčková 522) a dílny pro opravářské obory (Čsl. Armády 1714). V DM v Tehově bylo ubytováno 24 žáků, od roku 2014 se jejich počet snížil o 40 %.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) vede školu od roku 2012, v roce 2018 byl potvrzen ve funkci na další období. Pestrá skladba vyučovaných oborů vzdělání se od předchozí inspekční činnosti v roce 2014 měnila dle poptávky uchazečů i záměrů zřizovatele. V maturitním oboru Gastronomie byli žáci vzdělávání naposledy v roce 2017/2018 (maturitní ročník). Ve společné části MZ vykazovali velmi nízkou úspěšnost. Škola pro další roky v nabídce preferuje obor Hotelnictví. Koncepční materiál školy na neúspěšnost žáků částečně reaguje (sledování žáků se špatnými vzdělávacími výsledky, monitoring žáků s rizikem předčasného ukončení vzdělávání), zaměřuje se však spíše na žáky v nematuritních oborech. Ve vztahu ke vzdělávání žáků maturitních oborů nejsou opatření dostatečně konkretizována. Záměrem školy je nadále nabízet gastronomické i technické obory. Od předchozí inspekční činnosti se škole dařilo průběžně zlepšovat materiální podmínky zejména pro praktické vyučování v těchto oborech.

Struktura řízení odpovídá charakteru školy a organizaci výuky v několika pracovištích, účelně vychází z oborové skladby. Při řízení školy ředitel účinně spolupracuje se zástupkyní pro teoretické vzdělávání a vedoucími učiteli (pro gastronomické a pro technické obory), vedoucí vychovatelkou a vedoucí školního stravování. Kontrolní činnost vedení školy v některých oblastech vyžaduje zlepšení. Hospitační činnost vedení školy v minulém školním roce nereagovala četností ani zaměřením na dlouhodobou neúspěšnost žáků ve společné části MZ. Naopak její zacílení na průběh odborného vzdělávání se projevilo kvalitním průběhem praktického vyučování i vyšší úspěšností při ukončování vzdělávání v nematuritních oborech.

Vnitřní informační systém odpovídá velikosti i charakteru školy (osobní kontakt, elektronická komunikace, porady zaměstnanců). Pedagogická rada pravidelně (čtvrtletně)

projednává zejména zásadní pedagogické dokumenty a organizační zajištění výuky. Z rozhovorů s pedagogy i ze záznamů z pedagogické rady je zřejmé, že výsledky vzdělávání žáků jsou radou převážně jen statisticky hodnoceny. Ani předmětové komise se přijímáním opatření k jejich zlepšení výrazněji nezabývají. Dílčí hodnocení vyplývá z pololetních zpráv vedoucích jednotlivých úseků. Chybí však systematické přijímání konkrétních opatření ke zlepšení prospěchu, sledování jejich realizace a vyhodnocování účinnosti.

Rozvrh vyučovacích hodin k termínu inspekční činnosti odpovídal učebním plánům školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“). Zlepšení však vyžaduje organizace vzdělávání. Výuka českého jazyka a literatury v nástavbovém studiu byla kumulována v jednom dni, což snižuje příležitosti k opakování a upevňování učiva.

Pedagogický sbor SŠ tvoří 36 učitelů, z nichž 10 je bez odborné kvalifikace. Tři z nich působí ve škole na základě zákonné výjimky, jeden si odbornou kvalifikaci doplňuje studiem. Škola doložila, že usiluje o získání odborně kvalifikovaných pedagogů. Pět vychovatelů DM je odborně kvalifikovaných. Vzdělávání v předmětech společné části MZ zajišťuje pět učitelů, z nichž tři nesplňují předpoklad odborné kvalifikace (jeden si ji doplňuje, jeden v SŠ působí na základě zákonné výjimky a jedna učitelka je zaměstnána na dobu určitou v nezbytném rozsahu). Výuka anglického jazyka a třetina výuky českého jazyka a literatury v maturitních oborech je zajištěna učiteli bez odborné kvalifikace, což se projevilo dílčími nedostatky v průběhu hospitovaných hodin. Plánovitě další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) zohledňuje zájem učitelů. V posledních dvou školních rocích se vyučující předmětů společné části MZ účastnili DVPP v oblasti inkluzivního vzdělávání či organizačního zajištění MZ, minimálně se však vzdělávali v oblasti inovativních forem a metod výuky či v oborové didaktice. V této oblasti DVPP dostatečně nereaguje na aktuální potřeby školy.

Poradenské služby poskytují metodik prevence a dvě výchovné poradkyně (jedna absolvovala příslušné studium). Systém výchovného poradenství a prevence rizikového chování žáků vychází z potřeb školy. Obě výchovné poradkyně úzce spolupracují s metodikem prevence, s třídními učiteli, vedením školy a rodiči žáků. Aktivně podchycují žáky se SVP, spolupracují se školskými poradenskými zařízeními, zajišťují kariérové poradenství. K vyhodnocování účinnosti nastavených postupů žáků se SVP účelně přispívá i jejich hospitační činnost.

Škola účelně spolupracuje se zákonnými zástupci žáků, se zřizovatelem či městem Vlašim. K rozvoji odborných dovedností žáků účinně přispívá spolupráce s obdobnými školami zejména při realizaci odborných projektů a soutěží, aktivní zapojení školy do Asociace kuchařů a cukrářů ČR i workshopy vedené předními odborníky ve vyučovaných oborech. Možnosti praktického vyučování pro obor Kuchař – číšník vhodně rozšiřují smluvní pracoviště. Při rozvoji kulturních, environmentálních, sportovních či sociálních kompetencí žáků škola efektivně využívá partnerství s městskou knihovnou, kulturním domem, muzeem, domem dětí a mládeže, sportovními kluby, ochránci přírody, úřadem práce, policií aj.

Materiální podmínky školy umožňují naplňování ŠVP všech vyučovaných oborů. Prostory SŠ jsou estetické, účelně vybavené, pečlivě udržované. Prezentační technika byla efektivně využívána (např. nácvik poslechu k MZ z cizího jazyka). Vybavení informačními a komunikačními technologiemi (dále „ICT“) je velmi dobré. Učitelé jsou aktivní ve vytváření výukových materiálů, které jsou žákům přístupné na internetu. K praktické výuce oborů Kuchař – číšník slouží kvalitní cvičná a školní kuchyně, restaurace s barem, školní jídelna. Pro výuku tělesné výchovy je ve Vlašimi využívána zejména pronajatá sportovní hala, v Tehově malá tělocvična. Objekt cukrárny s prodejnou pro odborný výcvik oborů Cukrář a Potravinařská výroba je prostorný a dobře vybavený. Dílny pro opravářské obory v Tehově jsou průběžně modernizovány. K zajištění výcviku pro získání řidičského

oprávnění v některých nematuritních oborech škola účelně využívá vlastní vozový park a autocvičiště. Vybavení DM s třílůžkovými pokoji je většinou starší, ale stále funkční. Žáci mají k dispozici kvalitní zázemí pro zájmovou činnost – společenské místnosti, posilovnu, tělocvičnu, počítačovou učebnu, hřiště, cvičnou kuchyňku.

Žáci jsou prokazatelně na začátku školního roku seznámeni s pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví (dále „BOZ“), další proškolení probíhá během roku při odborném výcviku. Škola sleduje míru úrazovosti i její příčiny (nejčastěji drobná poranění při odborném výcviku) a přijímá dle potřeby odpovídající opatření. Vstup do školy je elektronicky zabezpečen a monitorován. Dohledy nad žáky byly v době inspekční činnosti vykonávány.

Škola účelně hospodáří s finančními zdroji poskytnutými ze státního rozpočtu, z příspěvku zřizovatele (včetně stipendií pro žáky vybraných nematuritních oborů), z doplňkové činnosti, z úplaty za poskytované školské služby a z dalších zdrojů (např. příspěvky sdružení rodičů, sponzorské dary města Vlašim a soukromých osob). Účelové prostředky z projektů byly využity na doučování žáků ohrožených školním neúspěchem či stáží pedagogů ve firmách. V rámci investic zřizovatele byly zkvalitněny podmínky pro praktické vyučování (např. pořízení vzduchotechniky a modernizace svařovny v Tehově či zázemí pro praktickou výuku gastronomických oborů).

Při přijímání uchazečů do maturitních oborů pro školní rok 2018/2019 škola kromě výsledků jednotné přijímací zkoušky (60% vliv na pořadí uchazeče) zohledňovala také prospěch v předchozím vzdělávání. Uchazeči byli málo úspěšní v matematice (získali průměrně cca osm bodů z 50 možných), přijati byli i žáci, kteří získali pouze dva či tři body. V českém jazyce obdrželi uchazeči průměrně 20 bodů. Body za prospěch v předchozím vzdělávání získal podle stanovených kritérií i uchazeč s průměrným prospěchem horším než 3,00. Jiné ověřování vzdělávacích předpokladů uchazečů škola neprováděla. Přijati byli, stejně jako v minulých letech, všichni uchazeči. Při přijímacím řízení do nematuritních oborů byli přijati uchazeči na základě průměrného prospěchu v předchozím vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitovaná výuka byla v souladu s příslušnými ŠVP. Velmi výrazně byly propojovány teoretické poznatky s praktickými systematickým uváděním vhodných příkladů či zaměřením zadávaných úkolů. Od předchozí inspekční činnosti se částečně zlepšilo využití prostředků ICT k podpoře názornosti výuky. V teoretické výuce přetrvává převažující frontální přístup s vyšším nasazením učitele, zpravidla menší aktivitou žáků a neefektivními závěry vyučovacích hodin, ve kterých chybělo zejména shrnutí probraného učiva.

Hodiny českého jazyka a literatury se vyznačovaly příjemnou atmosférou založenou na vzájemném respektu učitelů a žáků. I přes snahu vyučujících se ne vždy dařilo aktivizovat všechny žáky. Ve všech hodinách maturitních oborů byli žáci připravováni k dílčím zkouškám MZ (zejména k didaktickému textu a ústní zkoušce). Snaha průběžně vést žáky ke kultivované, ucelené a plynulé mluvě a srozumitelné formulaci myšlenek měla jen částečnou odezvu. Samostatné verbální výstupy žáků, případně referáty a prezentace, se nevyskytly. Využití prezentační techniky a digitálních učebních materiálů v některých hodinách bylo efektivní. Vyučující respektovali vlastní pracovní tempo žáků, cílená diferenciací zadávaných úkolů podle schopností žáků však zaznamenána nebyla. Rozdílná byla efektivita shrnutí hodin, ne vždy se učitelům dařilo poskytovat žákům rychlou zpětnou vazbu a formativní hodnocení. Jen výjimečně byly využity příležitosti k sebehodnocení nebo vzájemnému hodnocení žáků. Z vyučovacích hodin všeobecně vzdělávacích předmětů byla přínosná hodina dějepisu, ve které probíhalo opakování učiva částečně v součinnosti se žáky a s motivačním využitím videoukázky.

V hodinách anglického jazyka byl vzdělávací cíl zaměřen zejména na upevňování gramatiky, v maturitním ročníku vhodně na přípravu k ústní zkoušce z anglického jazyka. Vyučující převážně kombinovali frontální výuku se samostatnou prací. Minimální využití kooperativních forem práce a nedostatečné vytváření komunikačních situací nepodporovalo rozvoj interaktivních řečových dovedností žáků. Vyučující jen v nízké míře aktivizovali žáky zařazením inovativních metod výuky či střídáním činností, preferována byla společná práce s pracovními listy. Ve sledovaných hodinách žáci prokazovali rozdílnou úroveň jazykových kompetencí, účinnost výuky však nebyla vhodně zvyšována zadáním diferencovaných úkolů. Efektivita jazykového vzdělávání nebyla dostatečně podpořena důsledným vedením výuky v anglickém jazyce. Výuka cizích jazyků je vhodně doplňována návštěvou kulturních představení v anglickém jazyce, případně poznávacími zájezdy či exkurzemi do zahraničí.

Výuka matematiky v maturitních oborech byla postavena na stručném, názorném a dobře strukturovaném výkladu, přesto však následné procvičování příkladů bylo jen částečně efektivní. V nastavbovém studiu žáci zpravidla spoléhali na vyřešení příkladů u tabule, zhruba polovina z nich řešení pouze opisovala. Žáci počítající u tabule se většinou neobešli bez dílčí pomoci vyučující. Chybělo jejich důsledné vedení ke slovnímu komentáři postupu výpočtu. Do nalézání a oprav chyb nebyli až na výjimky zapojováni žáci (chyby opravovala vyučující). Úspěšnost řešení v některých případech snižovala neznalost základního učiva. Ve čtyřletém maturitním oboru byli žáci aktivnější a jejich znalosti vyrovnanější. Většinou byli schopni řešit soustavy rovnic různými postupy, pozitivem bylo jejich vedení k uplatnění alternativních řešení. Problémy jim činila matematizace reálných situací. Výuka matematiky ve speciální třídě vhodně zohledňovala SVP žáků. Propojení výuky s poznatky žáků z praktického života bylo účelné. Žáci pracovali aktivně, dokázali se přiměřenou dobu soustředit. Pozitivem bylo rozvíjení jejich představivosti.

Ve většině hospitovaných hodin odborných předmětů v maturitních oborech byla efektivně využita samostatná práce k rozvoji odborných kompetencí žáků (písemná elektronická komunikace), v laboratorních cvičeních rovněž skupinová práce. Žáci byli vedeni k práci s různými informačními zdroji. V menší části hodin převaha činnosti učitele a nevyužití aktivizujících výukových metod vedlo k nerovnoměrnému zapojení žáků, někteří žáci pouze pasivně přejímali poznatky ve formě diktovaného zápisu. Jen ojediněle učitelé využili ke zvýšení efektivity výuky formativní hodnocení či příležitosti pro vzájemné hodnocení žáků. Pouze výjimečně vyučující podpořili účinnost výuky vyhodnocením učebního pokroku žáků.

V hodinách odborných předmětů gastronomických nematuritních oborů převládala pracovní atmosféra. Žáci většinou projevovali zájem o daný předmět a plnili zadané úkoly, ale pouze jednotlivci se aktivně zapojovali do diskuzí o probírané učební látce. Vyučovací hodiny byly vedeny formou efektivní frontální výuky doplněné řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků. Učivo bylo žákům předkládáno srozumitelně a v logických souvislostech, navazovalo na již dříve probíranou látku. Výrazná vazba na praxi poskytovala žákům možnost chápat učivo v širších souvislostech. Učitelé vedli žáky vhodnými dotazy k propojování a aplikaci již získaných poznatků, méně však k práci s informacemi. Diferenciace učiva a činností byla uplatňována hlavně k žákům se SVP, k žákům nadaným však byla zaznamenána jen v polovině hospitované výuky. Ve všech hodinách byl účelně kladen důraz na odbornou terminologii a praktické řešení problémů.

Průběh odborného výcviku byl velmi kvalitní. Vyučující se žákům intenzivně věnovali, podporovali jejich sebereflexi, opravovali případné chyby a nesprávné činnosti. Žáci používali vhodný pracovní oděv, ochranné pomůcky a zpravidla uvědoměle dodržovali zásady BOZ. Pracovní tempo respektovalo jejich individuální možnosti a schopnosti.

V gastronomických oborech byl odborný výcvik veden učiteli a instruktory ve školních jídelnách, kuchyních a cukrárně. Rutinními úkony měli žáci možnost si důkladně osvojit požadované činnosti. Motivaci žáků zvyšovala jejich produktivní práce (za niž jsou odměňováni) při zajištění školního stravování a zakázek pro veřejnost. Plnění jednotlivých úkolů předcházela instruktáž, v případě potřeby byla využívána opakovaně. Učitelé jasně stanovovali cíle a vytvářeli podmínky k jejich dosažení. Žáci byli důsledně podněcováni k uplatňování správné terminologie, k osvojování a dodržování správných pracovních postupů. Propojení s teoretickou výukou bylo zřetelné např. v dovednostech žáků nanormovat vytvářené výrobky. Rovněž v odborném výcviku v opravářských oborech ve školních dílnách byl vždy uplatněn účelný individuální přístup vyučujících k žákům. Žáci byli aktivní, pracovali většinou se zájmem a práci odváděli zpravidla v odpovídající kvalitě. Zejména v oboru Opravářské práce byli žáci dobře vedeni i ke zdůvodňování pracovních postupů a hodnocení kvality vlastní práce. Hodnocení žáků učiteli bylo konkrétní, žákům byla zdařile poskytována nejen informace o známce či chybě, ale i o dosaženém pokroku. Získávali také účinná doporučení, jak se chyb vyvarovat a kvalitu práce zlepšit.

Smysluplnému trávení volného času žáků ubytovaných v DM napomáhá využívaná nabídka sportovních, kulturních, rukodělných aj. činností. Ke zlepšení jejich vzdělávacích výsledků přispívá klidné prostředí vhodné pro samostudium, dostupné informační zdroje a pomoc vychovatelů žákům ohroženým školní neúspěšností.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola využívá obvyklý systém zjišťování individuálních výsledků vzdělávání žáků (především písemné a ústní zkoušení, hodnocení praktických činností při odborném výcviku či odborné praxi atp.). Informace o hodnocení žáků jsou rodičům dobře dostupné prostřednictvím webové aplikace. Další informace rodiče získávají při čtvrtletních třídních schůzkách, jejich účast a zájem o výsledky vzdělávání žáků jsou však zejména ve vyšších ročnících nižší.

Absence žáků ve školním roce 2017/2018 byla vysoká ve všech oborech (téměř 190 h na žáka). Neomluvená absence byla vyšší v maturitních oborech (průměrně 20 h na žáka) než v nematuritních (11 h na žáka), a to zejména v 2. ročníku oboru Podnikání (50 h na žáka, neomluvené hodiny vykazalo téměř 70 % žáků). Zjištění dokládá, že motivovat žáky nástavbového studia k řádné docházce se škole nedařilo. Promítnutí neomluvené absence do hodnocení chování žáků na vysvědčení sníženým stupněm nemělo vliv na její snížení. Zvýšenou absencí se školní poradenské pracoviště ve spolupráci s učiteli prokazatelně zabývá (výchovné komise), nedaří se však vytvořit efektivní preventivní mechanismy k jejímu snížení.

V nematuritních oborech vzdělání ve školním roce 2017/2018 prospělo 93 % žáků (z toho cca 6 % s vyznamenáním). Průměrný prospěch byl 2,7. Pozitivem je 100% úspěšnost žáků oboru Potravinářská výroba. Neprospívajícím žákům činila problémy zejména matematika, příp. některé odborné předměty. Neprospívající žáci měli zpravidla nadprůměrnou absenci.

U závěrečných zkoušek dosahovali žáci v posledních dvou letech dobrých výsledků. Ve školním roce 2017/2018 je pro neprospěch nekonali čtyři žáci ze 47. Ze 43 žáků prospělo 41 (z toho pět s vyznamenáním). Obdobné výsledky byly dosaženy ve školním roce 2016/2017, ve srovnání s výsledky dosaženými při předchozí inspekční činnosti jde o mírné zlepšení. Z výsledků jednotlivých zkoušek je patrné, že žákům činí problémy písemná zkouška, lepší hodnocení vykazují naopak v praktické zkoušce.

V maturitních oborech ve školním roce 2017/2018 (tj. Podnikání, Gastronomie) prospělo na konci školního roku přibližně 97 % žáků (z toho 3 % s vyznamenáním). Průměrný prospěch

se pohyboval kolem 2,5. Neprospěl pouze jeden žák, a to z matematiky. Z analýzy výsledků v jednotlivých předmětech je zřejmé, že matematika činila žákům problémy ve všech ročnících. Polovina žáků z ní byla na konci zmíněného školního roku hodnocena pouze stupněm dostatečný. Žáci oboru Gastronomie dosáhli lepších výsledků (průměrný prospěch 2,23) než žáci oboru Podnikání, u MZ však vykazovali vyšší neúspěšnost.

Maturitní zkoušku konali v posledních třech letech vždy žáci oboru Podnikání, v roce 2018 také žáci oboru Gastronomie a v roce 2016 žáci oboru Hotelnictví. V roce 2018 činila hrubá neúspěšnost (podíl žáků neúspěšných u MZ nebo zkoušku nekonajících z celkového počtu přihlášených žáků) ve společné části MZ přibližně 61 %. Nedařilo se zejména žákům oboru Gastronomie, uspěli pouze tři žáci z 10 přihlášených, resp. ze sedmi konajících (tři ukončili vzdělávání v průběhu maturitního ročníku), což v příslušné skupině oborů v rámci ČR představuje výrazně podprůměrný (více než dvojnásobně horší) výsledek. V oboru Podnikání konali MZ všichni přihlášení žáci, ze 13 jich ve společné části uspělo šest. Hrubá neúspěšnost 54 % představuje mírně podprůměrný výsledek (v příslušné skupině oborů v rámci ČR činila 48,3 %). V letech 2017 a 2016 hrubá neúspěšnost žáků oboru Podnikání ve společné části MZ kolísala, v roce 2017 dosáhla 71 %, v roce 2016 naopak 50 %. Rovněž žáci oboru Hotelnictví v roce 2016 dosáhli 50% hrubé neúspěšnosti, což však v rámci příslušné skupiny oborů v rámci ČR představuje podprůměrný výsledek. Žáci nejčastěji neprospívají v didaktických testech z cizího jazyka, příp. z českého jazyka a literatury. Z matematiky konali MZ v jednotlivých letech jen jednotlivci, v r. 2017 a 2018 neúspěšně. V profilové části MZ každoročně obvykle neuspěl jeden žák z každého oboru.

Analýzou průběžných výsledků vzdělávání žáků v předmětech společné části MZ byla zjištěna disproporce mezi relativně dobrým hodnocením žáků v průběhu vzdělávání a jejich hodnocením u MZ, a to zejména v oboru Gastronomie. Ve školním roce 2017/2018 v něm u MZ tři žáci neuspěli z anglického jazyka, přestože z něj v pololetí i na konci 4. ročníku byli hodnoceni chvalitebně (zhoršení o tři stupně). V oboru Podnikání se neúspěšní žáci z českého jazyka a literatury i z anglického jazyka zhoršili téměř o dva stupně, obdobně jako maturanti z matematiky v obou zmíněných oborech. Hodnocení žáků z uvedených předmětů v průběhu vzdělávání bylo příliš mírné, nekorespondovalo s úrovní požadovanou pro úspěšné složení MZ.

Ve školním roce 2017/2018 zanechalo vzdělávání nebo přestoupilo na jinou školu téměř 50 žáků (přibližně jedna pětina celkového počtu), úbytek se týká zejména žáků 1. ročníku. Situace přetrvává od předchozí inspekční činnosti, úspěšně adaptovat žáky na vzdělávání v SŠ se škole nedaří. Důsledkem je i výrazný úbytek žáků od prvního do závěrečného ročníku vzdělávání. V maturitních oborech v roce 2018 dokončilo vzdělávání úspěšně vykonanou MZ jen přibližně 22 % z těch žáků, kteří ho v příslušném prvním ročníku zahájili (u oboru Gastronomie šlo pouze o 16 %, u Podnikání o 29 % žáků příslušného prvního ročníku). Z rozhovorů s pedagogy i z analýzy výsledků vzdělávání vyplynulo, že příčinou je zejména vyšší absence žáků a s ní spojený neprospěch.

Přijmout účinná opatření vedoucí ke zvýšení úspěšnosti žáků v maturitních oborech se škole v hodnoceném období nedařilo. Různou měrou (dle zájmu žáků) je využívána nabídka doučování či konzultací. Průběžně jsou zadávány v předmětech společné části MZ typové úlohy z didaktických testů a je procvičováno vypracování testů v časovém limitu jako u reálné zkoušky. Ke zvýšení úspěšnosti ve společné části MZ však tyto aktivity nevedly. Škola intenzivněji vytváří a zpřístupňuje žákům studijní materiály v tištěné podobě nebo elektronicky na webu školy. Nově formulovaná strategie předcházení a řešení školní neúspěšnosti pro školní rok 2018/2019 správně pojmenovává možné základní příčiny neúspěšnosti (mj. nižší vzdělávací předpoklady žáků, jejich vysoká absence). Její opatření cílí např. na zlepšení informovanosti rodičů a spolupráci s nimi při řešení vyšší absence žáka

nebo jeho neprospěchu. Praktická využitelnost tohoto opatření je však u nástavbového studia nízká.

Informace o úspěšnosti žáků ve vzdělávání škola získává také na základě jejich výsledků v řadě sportovních i odborně či profesně zaměřených soutěžích. Dobré umístění na regionální i celostátní úrovni dosahují žáci jak v gastronomických (O pohár blanických rytířů), tak technických soutěžích (soutěž žáků Opravář zemědělských strojů, svářečská soutěž aj.). Při přípravě na soutěže škola žákům poskytuje účelnou podporu a účinně rozvíjí jejich zájmy a profesní orientaci. Škola dobře prezentuje řemeslné dovednosti žáků zajišťováním gastronomických služeb pro veřejnost. Také výsledky činnosti žáků ubytovaných v DM se příznivě projevují zejména při prezentacích školy na veřejnosti při dnech otevřených dveří, sportovních akcích školy aj.

Závěry

Hodnocení vývoje

- od předchozí inspekční činnosti se počet žáků snížil o třetinu
- přetrvává neúspěšnost žáků ve společné části maturitní zkoušky
- zlepšily se podmínky pro praktické vyučování a vybavení výpočetní technikou

Silné stránky

- škole se daří zajistit kvalitní podmínky a průběh praktického vyučování v nematuritních oborech s pozitivním dopadem na úspěšnost žáků v praktické závěrečné zkoušce
- důsledné propojování teoretických poznatků s jejich využitím v praktickém vyučování účinně přispívá k rozvoji odborných kompetencí žáků

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nevhodná organizace vzdělávání (kumulace předmětu společné části maturitní zkoušky v jednom dni) snižuje příležitosti k opakování a upevnování učiva
- chybějící odborná kvalifikace pedagogů měla negativními dopady na průběh vzdělávání
- další vzdělávání pedagogů neodpovídá potřebám školy v oblasti forem a metod výuky
- přijímání všech uchazečů do maturitních oborů nevedlo ke zvýšení úspěšnosti ve společné části maturitní zkoušky
- převážně nedostatečné využití aktivizujících metod a forem výuky v teoretickém vyučování vedlo k pasivitě žáků
- nedostatečná podpora interaktivních komunikativních dovedností žáků a chybějící diferenciací výuky vzhledem k jejich rozdílné jazykové pokročilosti snižovala efektivnost výuky cizího jazyka v maturitních oborech
- neefektivní závěry vyučovacích hodin teoretické výuky (chybějící shrnutí probraného učiva, nezahodnocení, zda bylo dosaženo stanoveného vzdělávacího cíle)
- málo účinný systém opatření pro snížení absence žáků vedoucí k předčasným odchodům žáků ze vzdělávání i k jejich neúspěšnosti ve společné části maturitní zkoušky
- kontrolní činnost vedení školy je málo účinná ve vztahu k průběhu vzdělávání
- nízká účinnost opatření ke zlepšení výsledků žáků ohrožených školní neúspěšností

- nedaří se zlepšit výsledky žáků ve společné části maturitní zkoušky v oboru vzdělání Podnikání
- výrazně podprůměrné byly výsledky žáků ve společné části maturitní zkoušky v oboru vzdělání Gastronomie

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zlepšit organizaci vzdělávání (strukturu rozvrhu vyučovacích hodin)
- zvýšit podíl výuky zajišťované odborně kvalifikovanými pedagogy s příslušnou předmětovou specializací, zaměřit další vzdělávání pedagogů na využití aktivizujících metod a forem výuky
- zkvalitnit průběh vzdělávání v předmětech společné části maturitní zkoušky (aktivizovat žáky ve výuce, uplatňovat její diferenciaci výuky podle potřeb a pokročilosti žáků, podporovat rozvoj jejich interaktivní řečových dovedností, poskytovat jim efektivní zpětnou vazbu o zvládnutí učiva)
- zefektivnit kontrolní činnost vedení školy, zacílit hospitační činnost v předmětech společné části maturitní zkoušky na efektivitu forem a metod výuky, důsledně stanovovat a plnit opatření ke zlepšení průběhu výuky
- motivovat žáky maturitních oborů vzdělání k řádné docházce, snížit jejich absenci, zefektivnit podporu žáků ohrožených školním neúspěchem
- zvýšit požadavky kladené na uchazeče o vzdělávání v oboru Podnikání a Hotelnictví, nepřijímat žáky do oboru vzdělání Gastronomie, požádat o jeho výmaz z rejstříku škol a školských zařízení

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci o přijatých opatřeních.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení – údaje školy k termínu inspekční činnosti
2. Zřizovací listina, čj. OŠMS/5948/2001, včetně Dodatku č. 1 - 11
3. Potvrzení ředitele ve funkci, čj. 050973/2018/KUSK, s účinností od 1. srpna 2018
4. Školní akční plán účinný k termínu inspekční činnosti
5. Evidence žáků (školní matrika) včetně údajů o průběhu vzdělávání žáků – stav k termínu inspekční činnosti
6. Doklady o přijímání žáků pro školní rok 2018/2019, včetně kritérií přijímacího řízení
7. Dokumentace k ukončování vzdělávání závěrečnou zkouškou v oborech středního vzdělání s výučním listem – školní rok 2017/2018

8. Dokumentace k ukončování vzdělávání maturitní zkouškou – školní roky 2017/2018 a 2018/2019, výsledky maturitních zkoušek v roce 2016 a 2017
9. ŠVP oborů vzdělání 64-41-L/51 Podnikání, 65-42-M/01 Hotelnictví, 29-54-H/01 Cukrář, 65-51-H/01 Kuchař – číšník, 41-55-H/01 Opravář zemědělských strojů, 29-51-E/01 Potravinářská výroba, 41-55-E/01 Opravářské práce a ŠVP DM, účinné k termínu inspekční činnosti
10. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2017/2018 a 2016/2017
11. Třídni knihy SŠ – školní rok 2014/2015 – 2018/2019 k termínu inspekční činnosti (vzorek)
12. Třídni knihy DM, deníky evidence odborného výcviku – školní rok 2018/2019
13. Školní řád SŠ a vnitřní řád DM, účinné k termínu inspekční činnosti
14. Rozvrh vyučovacích hodin – školní rok 2018/2019
15. Záznamy z pedagogické rady a z jednání dalších poradních a metodických orgánů, školní rok 2017/2018 a 2018/2019 k termínu inspekční činnosti
16. Knihy úrazů vedené k termínu inspekční činnosti a další dokumentace dokládající zajištění BOZ (zpráva o revizi elektrického zařízení z 3. října 2018, osnova školení pro odborný výcvik BOZP a PO včetně seznamu žáků dle jednotlivých tříd, osobní deník žáka a zápisník bezpečnosti práce – školní rok 2018/2019, zásady BOZ na DM včetně podpisů žáků, zdravotní průkazy žáků)
17. Souhrnná dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování vedená ve školním roce 2018/2019
18. Personální dokumentace pedagogů – stav k termínu inspekční činnosti
19. Inzerce nabídky zaměstnání na pozici učitele ze dne 1. září a 1. října 2018 na integrovaném portálu MPSV a na webových stránkách školy
20. Plán vzdělávání pedagogů pro školní rok 2017/2018 a 2018/2019, doklady o absolvovaných vzdělávacích akcích ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019
21. Maturitní témata pro školní rok 2018/2019 (soubor dokumentů)
22. Webové stránky školy <http://www.sosasou-vlasim.cz/> - stav k termínu inspekční činnosti
23. Výkazy o střední škole M 8 podle stavu k 30. 9. 2015, 2016, 2017 a 2018
24. Finanční vypořádání dotací z MŠMT transferem v roce 2018
25. Finanční vypořádání dotací poskytnutých z kapitoly 05 Krajského úřadu v roce 2018
26. Hlavní účetní kniha za rok 2018, účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2018
27. Úkolový list (přehled o odměňování žáků za produktivní práci), stav k termínu inspekční činnosti – vzorek
28. Smlouvy o poskytnutí provozního pracoviště pro praktické vyučování pro gastronomické obory, stav k termínu inspekční činnosti
29. Inspekční zpráva České školní inspekce ze dne 16. září 2015, čj. ČŠIS-2065/15-S

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Pavel Čámský, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

P. Čámský v. r.

Mgr. Marie Richterová, školní inspektorka

M. Richterová v. r.

Ing. Jindra Malíková, školní inspektorka

J. Malíková v. r.

Mgr. Jitka Šafaříková, školní inspektorka

J. Šafaříková v. r.

Ing. Hana Borůvková, kontrolní pracovnice

H. Borůvková v. r.

V Praze 12. dubna 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. Vladislav Novotný, ředitel školy

V. Novotný v. r.

Ve Vlašimi 6. května 2019